

U Zagrebu, 26. listopada 2021. godine

**ZAPOSLENICIMA NA SURADNIČKIM RADNIM MJESTIMA (ASISTENT, POSLIJEDOKTORAND)
U SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA**

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
n/r ministra prof. dr. sc. Radovana Fuchsa

VISOKA UČILIŠTA
n/r rektorima, dekanima

JAVNI ZNANSTVENI INSTITUTI
n/r ravnatelja

**ZNANSTVENI CENTRI IZVRSNOSTI PRI JAVNIM USTANOVAMA
U SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA**
n/r voditelja

OSTALE ZNANSTVENE ORGANIZACIJE

HRVATSKA ZAKLADA ZA ZNANOST

Predmet: Nezakonito određivanje plaće suradnika (asistenata i poslijedoktoranada) zaposlenih za rad na projektima

Poštovani,

u prosincu 2020. godine Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja je uputio svim znanstvenim organizacijama u Republici Hrvatskoj kao i nadležnom Ministarstvu znanosti i obrazovanja dopis u kojem je detaljno pojašnjen radno pravni položaj suradnika (asistenata i poslijedoktoranada) zaposlenih u navedenim znanstvenim organizacijama za rad na projektima. Cilj dopisa bio je upozoriti relevantne institucije da je temeljem važećih zakonskih i podzakonskih akata kao i važećih kolektivnih ugovora, suradnicima zaposlenima za rad na projektima zajamčena ista razina prava iz radnog odnosa kao i suradnicima čija se plaća i ostala prava iz radnog odnosa financiraju iz državnog proračuna.

Unatoč prošlogodišnjem dopisu, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja je i tijekom ove godine zaprimio brojne upite i pritužbe suradnika zaposlenih u znanstvenim organizacijama za rad na projektima.

Naime, pravdajući se zahtjevima i pravilima projekata, brojne znanstvene organizacije plaće suradnika na projektima određuju protivno Zakonu o plaćama u javnim službama (NN 27/01, 39/09; dalje: ZPJS) i odredbama Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (128/2017,

47/2018, 123/2019, 66/2020; dalje: TKU) i to na način da se umjesto kao umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta i osnovice za obračun plaće u javnim službama uvećan za svaku navršenu godinu radnog staža, plaće suradnika na projektima određuju ugovorima o radu kao fiksni iznosi bruto plaća, a koji, jednom definirani, ostaju trajni i nepromjenjivi tijekom cijelog trajanja projekta odnosno tijekom cijelog trajanja radnog odnosa zaposlenika.

Takvom metodologijom planiranja i financiranja projekata te određivanja i ugovaranja plaća na projektima, **suradnici su izravno oštećeni**, budući da ista ne omogućuje povremena usklađivanja plaća zaposlenika na projektima sukladno odredbi članka 50. stavka 4. TKU-a, a kojom je određeno da ugovorne strane svake godine pregovaraju o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama i u slučaju dogovora, osnovicu ugovaraju dodatkom TKU-u. Za razliku od suradnika čija se plaća financira iz državnog proračuna, a na koje se ugovorena povećanja osnovice odnosno plaće izravno primjenjuju, na zaposlenike na projektima koji suprotno ZPJS-a i TKU-u imaju plaću određenu u fiksnim iznosima, ugovoreno povećanje osnovice odnosno plaće u pravilu izostaje.

Konkretno, u razdoblju od 2017. godine do danas osnovica za obračun plaća u javnim službama temeljem pregovora Vlade RH i sindikata javnih službi uvećavana je kako slijedi:

- od 1. siječnja 2017. do 31. srpnja 2017. godine povećana je za **2% i iznosila je 5.211,02 kn**;
- od 1. kolovoza 2017. do 31. listopada 2017. godine povećana je za **2% i iznosila je 5.315, 24 kn**;
- od 1. studenoga 2017. do 31. prosinca 2018. godine povećana je za **2% i iznosila je 5.421,54 kn**;
- od 1. siječnja 2019. do 31. kolovoza 2019. godine povećana je za **3% i iznosila je 5.584,19 kn**;
- od 1. rujna 2019. godine povećana je za **2% i iznosila je 5.695,87 kn**;
- od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. godine uvećana je za **2% i iznosila je 5.809,79 kn**,
- od 1. siječnja 2021. godine povećana je za **4% i iznosi 6.044,51 kn**.

Dakle, osnovica za izračun plaće u javnim službama je u razdoblju od 2017. godine do danas porasla za ukupno 18,3%, što znači da suradnik zaposlen na projektu tijekom 2016. godine, čija je plaća nezakonito ugovorena u fiksnom ukupnom bruto iznosu u odnosu na suradnika čija je plaća određena sukladno ZPJS-a i TKU-u te usklađivana s porastom osnovice za obračun plaća u javnim službama, **u 2021.g. ima najmanje 18,3% manju bruto I plaću!**

Međutim, suradnik čija je plaća protivno ZPJS-a i TKU-u ugovorena u ukupnom bruto iznosu, oštećen je i na način da mu se ne priznaje ni uvećanje od 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža, a što u petogodišnjem odnosno šestogodišnjem razdoblju trajanja ugovora o radu asistenta po navedenoj osnovi rezultira plaćom manjom do 2,5 odnosno 3 posto (za razdoblje od 5 odnosno 6 godina), a kod poslijedoktoranda do 2% (za razdoblje do 4 godine).

Dakle, **nezakonito ugovaranje plaće suradnika na projektima** u ukupnim bruto iznosima u petogodišnjem razdoblju (od 2017. do 2021. godine) **rezultiralo je i do preko 20% manjom bruto I plaćom** suradnika na projektima u odnosu na suradnike kojima je plaća određena sukladno ZPJS-a i važećem TKU-u.

Konkretno usporedbe i razlike plaća u neto iznosima asistenata i poslijedoktoranada zaposlenih za rad na projektima u odnosu na plaće asistenata i suradnika čija je plaća određena sukladno ZPJS-a i važećem TKU-u dostavljamo u prilogu 1. ovom dopisu (Tablica 1.), dok pravna razjašnjenja u vezi nedopuštenih razlika u plaćama suradnika zaposlenih na projektima dajemo u nastavku teksta, u prilogu 2. ovom dopisu.

Na kraju želimo istaknuti i kako u slučaju neispunjenja bilo kojeg prava zaposlenika iz radnog odnosa utemeljenih na zakonskim ili podzakonskim propisima ili važećim kolektivnim ugovorima, svaki zaposlenik od poslodavca ima pravo zahtijevati ispunjenje zakonskog ili ugovorenog prava iz radnog odnosa, a ako to poslodavac ne želi učiniti, tada je zaposleniku na raspolaganju sudska zaštita prava iz radnog odnosa. Ta

prava zastarijevaju za 5 godina. Također, člankom 59. Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19) propisana je neograničena solidarna odgovornost osnivača ustanove za sve njene obveze. Navedeno znači da Republika Hrvatska solidarno odgovara za sve obveze ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja kojima je osnivač, pa i obveze tih ustanova prema zaposlenicima.

Svrha ovog dopisa je još jednom upozoriti sve ustanove na nepravilnosti u vezi obračuna i isplate plaća suradnicima na projektima te ih osvijestiti o potrebi usklađivanja načina obračuna i visine njihovih plaća s pozitivnim pravnim propisima. Na drugoj strani, želimo ohrabriti i motivirati sve suradnike na projektima u sustavu da ustraju na realizaciji svih svojih prava, pri čemu im Sindikat znanosti stoji na raspolaganju u pogledu pružanja potrebne pravne pomoći.

S poštovanjem,

Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja

dr. sc. Tvrtko **Smital**, zamjenik predsjednika Sindikata, v.r.

Ana **Petošić**, dipl. iur., v.r.

PRILOG 1.:**Tablica 1. Usporedbe plaća suradnika zaposlenih za rad na projektima i suradnika čija je plaća određena sukladno ZPJS-a i važećem TKU-u**

Razdoblje		Osnovica	Asistent			Poslijedoktorand		
Datumi	br. mjeseci		Neto plaća			Neto plaća		
			Sukladno projektu	Sukladno ZPJS i TKU-u	Razlika	Sukladno projektu	Sukladno ZPJS i TKU-u	Razlika
Do 1.1.2017.		5.108,8 kn	5.711,7 kn	5.711,7 kn	0,0 kn	6.478,5 kn	6.478,5 kn	0,0 kn
1.1.2017. - 31.7. 2017.	7	5.211,0 kn	5.760,6 kn	5.854,2 kn	-93,7 kn	6.540,1 kn	6.649,4 kn	-109,3 kn
1.8.2017.- 31.10.2017.	3	5.315,2 kn	5.760,6 kn	5.974,2 kn	-213,6 kn	6.540,1 kn	6.788,6 kn	-248,5 kn
1.11.2017.- 31.12.2018.	14	5.421,5 kn	5.760,6 kn	6.072,1 kn	-311,5 kn	6.540,1 kn	6.902,9 kn	-362,7 kn
1.1.2019. - 31.8.2019.	8	5.584,2 kn	5.789,0 kn	6.247,6 kn	-458,6 kn	6.573,0 kn	7.106,8 kn	-533,8 kn
1.9.2019.- 31.12.2019.	4	5.695,9 kn	5.789,0 kn	6.351,0 kn	-562,0 kn	6.573,0 kn	7.227,4 kn	-654,4 kn
1.1.2020.- 31.12.2020.	12	5.809,8 kn	5.845,3 kn	6.539,8 kn	-694,5 kn	6.629,5 kn	7.437,4 kn	-807,9 kn
1.1.2021. - danas	10	6.044,5 kn	5.967,0 kn	6.969,4 kn	-1.002,4 kn	6.803,0 kn	7.968,8 kn	-1.165,8 kn
Ukupan neto iznos u promatranom periodu za koji su zakinuti asistenti i poslijedoktorandi					29.932,8 kn			34.830,3 kn

PRILOG 2. Pravna razjašnjenja u vezi nedopuštenih razlika u plaćama suradnika zaposlenih na projektima

Vezano za nedopuštene razlike u plaćama suradnika zaposlenih na projektima, u nastavku pojašnjavamo kako slijedi.

Asistent i poslijedoktorand su sukladno odredbama članaka 43. i 97. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007, 46/2007, 45/2009, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014, 60/2015, 131/2017, 96/2018; dalje: ZZDVO) suradnička zvanja i radna mjesta na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja (suradnici). Zapošljavaju se na određeno vrijeme od 5 odnosno 6 godina (asistenti), te do 4 godine (poslijedoktorandi). Odredba članka 43. stavka 5. ZZDVO-a dopušta da na traženje voditelja znanstvenog ili tehnologijskog projekta, znanstvena organizacija zaposli asistenta ili poslijedoktoranda za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt.

Iako ZZDVO u članku 43. stavku 5. predviđa mogućnost da se suradnik za rad na projektu u ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja zaposli na teret sredstava projekta i na rok koji odgovara trajanju projekta (različito trajanje radnog odnosa suradnika), **navedeni Zakon ne daje pravnu osnovu na kojoj bi se prava i obveze suradnika zaposlenih za rad na projektima na bilo koji način razlikovala od prava i obveza suradnika koji nisu zaposleni za rad na znanstvenim projektima odnosno kojima se sredstva za plaće i druga materijalna prava iz radnog odnosa osiguravaju iz državnog proračuna ili drugih izvora financiranja.**

Člankom 4. Zakona o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19; dalje: ZOR) definiran je pojam zaposlenika i pojam poslodavca. Zaposlenik je definiran kao fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja određene poslove za poslodavca, a poslodavac je fizička ili pravna osoba koja zapošljava radnika i za koju radnik u radnom odnosu obavlja određene poslove. S obzirom na navedenu definiciju općeg propisa koji se temeljem članka 8. stavka 1. ZOR-a obvezno primjenjuje na sve pravne osobe, sve fizičke osobe koje s visokim učilištem odnosno drugom znanstvenom organizacijom (koja je pravna osoba) sklope ugovor o radu (neovisno u kojem su zvanju i na kojem radnom mjestu, iz kojih izvora se financira njihova plaća i neovisno o vrsti ugovora koje su sklopili) smatraju se zaposlenicima te pravne osobe.

Sukladno članku 8. stavku 1. ZOR-a, u radnom odnosu poslodavac i radnik su se dužni pridržavati odredbi Zakona o radu i drugih zakona, međunarodnih ugovora koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i objavljeni, a koji su na snazi, drugih propisa, kolektivnih ugovora i pravilnika o radu. **Dakle, u radnom odnosu poslodavac je dužan pridržavati se svih propisa i izvora radnog prava koji ga obvezuju, jednako prema svakom zaposleniku, neovisno o tome iz kojih izvora se osiguravaju sredstva za plaću i druga materijalna prava iz radnog odnosa pojedinog zaposlenika.**

ZPJS definira javnu službu kao javne ustanove i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu. Sukladno člancima 109. i 110. ZZDVO-a, visoka učilišta i javni znanstveni instituti financiraju se iz državnog proračuna, slijedom čega u smislu ZPJS-a predstavljaju javne službe. **Stoga se ZPJS ne primjenjuje samo na službenike i namještenike kojima se sredstva za plaću osiguravaju iz državnog proračuna nego se on primjenjuje, odnosno obvezuje sve javne ustanove i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaću osiguravaju iz državnog proračuna i to u odnosu na sve njihove zaposlenike, a koji su u smislu ZPJS-a javni službenici, odnosno namještenici.**

Dakle, svi zaposlenici javnih službi, uključujući suradnike zaposlene za rad na projektima, neovisno o tome iz kojih izvora se osiguravaju sredstva za njihove plaće, smatraju se javnim službenicima ili namještenicima na koje se primjenjuje ZPJS kao opći propis koji se obvezno primjenjuje na sve javne ustanove i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu (članak 2. ZPJS-a).

ZPJS-om su određena temeljna načela za određivanje plaća službenika i namještenika u javnim službama te je istim određeno i da se na pitanja plaća i drugih naknada na osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama koja nisu uređena tim Zakonom **primjenjuju opći propisi o radu, odnosno u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori, a koje kolektivne ugovore sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi** (članak 3. ZPJS-a).

Dakle, svaka javna ustanova kojoj se sredstva za plaću zaposlenika osiguravaju iz državnog proračuna je temeljem ZPJS-a, kao općeg propisa koji ju obvezuje, dužna na sve svoje zaposlenike (javne službenike i namještenike) primjenjivati odredbe ZPJS-a, odredbe Zakona o radu i kolektivne ugovore koje su sklopili Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi.

Svi su se poslodavci u Republici Hrvatskoj, pa tako i javne ustanove dužne držati jednog od temeljnih načela radnog prava o obvezi isplate jednake plaće za jednak rad i rad jednake vrijednosti koje načelo je u naš pravni sustav ugrađeno kroz odredbe o jednakoj plaći muškaraca i žena (članak 91. ZOR-a). Stav sukladno kojemu bi visina plaće i druga materijalna prava zaposlenika ovisila o tome iz kojih izvora se osiguravaju sredstva za njihovo namirenje, neopravdano bi doveo do situacije u kojoj bi se isti poslovi kod istog poslodavca obavljali pod bitno različitim uvjetima i za nejednake iznose plaća. ZPJS upravo osigurava da se na sve zaposlenike (javne službenike i namještenike) primjenjuju ista pravila za određivanje plaće radnog mjesta na kojem su zaposleni, kao i da se na njih odgovarajuće primjenjuju sklopljeni kolektivni ugovori, čime se jamči pravo na jednaku plaću za jednak rad i rad jednake vrijednosti.

Nadalje, člankom 6. ZPJS određeno je da se nazivi pojedinih radnih mjesta i stručni uvjeti za raspored na ta radna mjesta utvrđuju posebnim zakonom i uredbom Vlade. Članak 7. st. 1. ZPJS-a propisuje da vrijednosti koeficijenata radnih mjesta utvrđuje uredbom Vlada. Može se reći da je okvir unutar kojeg se je ovlaštena kretati javna ustanova pri sistematizaciji radnih mjesta zadan Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (NN br.: 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 - Ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 - Ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19 i 50/20: dalje: Uredba Vlade) kojom su propisana sva radna mjesta u javnim službama i pripadajući im koeficijenti. **Pri tome, javna ustanova nije ovlaštena drugačije postupati ni u odnosu na radna mjesta za koja se plaće osiguravaju iz drugih izvora, a ne iz državnog proračuna.** Takva zabrana drugačijeg postupanja ne proizlazi samo iz ZPJS, koji ne ostavlja prostor za drugačije određivanje radnih mjesta i koeficijenata u javnim službama s obzirom na izvor iz kojeg se alimentiraju sredstva za plaće, već i iz temeljnog načela radnog prava jednakosti plaća muškaraca i žena koji određuje obvezu isplate jednake plaće za jednak rad i rad jednake vrijednosti. Dakle, isti posao na istom radnom mjestu mora se jednako platiti, neovisno o tome iz kojih izvora se osiguravaju sredstva za njegovo plaćanje.

Iz ZPJS-a proizlazi da sva radna mjesta u javnim službama moraju biti utvrđena posebnim zakonom i Uredbom Vlade kojom se tim radnim mjestima ujedno pridružuje odgovarajući koeficijent složenosti poslova radnog mjesta. U smislu članka 6. ZPJS-a posebni zakon kojim su uređena suradnička zvanja i radna mjesta na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja jest ZZDVO, članci 43. i 97. kojima je određeno da su suradnička zvanja i radna mjesta u znanstvenim organizacijama odnosno na visokim učilištima asistent i poslijedoktorand.

Radna mjesta asistenta i poslijedoktoranda utvrđena su Uredbom Vlade o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama te im je utvrđena vrijednost pripadajućeg koeficijenta - asistentu 1,406, a poslijedoktorandu 1,600.

Člankom 4. ZPJS-a izrijekom je određeno da plaću službenika i namještenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik i namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Iz navedenog slijedi da se plaća bilo kojeg zaposlenika javnih službi, pa tako i zaposlenika na suradničkim radnim mjestima asistenta/poslijedoktoranda ne može određivati ni na koji drugi način osim kako to propisuje ZPJS-a, dakle kao umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta određenog važećom Uredbom Vlade RH i osnovice za izračun plaće (koja se ugovora kolektivnim ugovorom svake godine u postupku pregovora Vlade i sindikata javnih službi) uvećano za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Stoga, suprotno je ZPJS-u određivati plaću asistenta ili poslijedoktoranda ili bilo kojeg drugog zaposlenika javnih službi u bruto, neto iznosu ili na bilo koji drugi način koji bi bio različit od onog predviđenog ZPJS-a. Odredba ugovora o radu koja je protivna zakonu je ništetna.

Dakle, svaki asistent (doktorand) odnosno poslijedoktorand, neovisno o tome na koliko je godina sklopio ugovor o radu za obavljanje poslova na tom radnom mjestu i neovisno o tome radi li na projektu ili ne, za vrijeme trajanja radnog odnosa ima pravo na plaću određenu sukladno ZPJS-a, odnosno po koeficijentu koji je za navedena radna mjesta određen Uredbom.

ZPJS-om je određeno da se na pitanja plaća i drugih naknada na osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama koja nisu uređena tim Zakonom primjenjuju opći propisi o radu, odnosno u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori, a koje kolektivne ugovore sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi.

Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (NN br. 128/2017, 47/2018, 123/2019, 66/2020; dalje: TKU) sklopljen je između Vlade RH i sindikata javnih službi 7. prosinca 2017. godine, a utvrđuje prava i obveze iz rada i po osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama na koje se primjenjuje Zakon o plaćama u javnim službama. Dakle, nesporno je da se TKU primjenjuje i na suradnike (asistente i poslijedoktorande) zaposlene za rad na projektima u ustanovama u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja koje su javne ustanove, odnosno javne službe.

TKU, osim odredbe o visini osnovice za izračun plaće u javnim službama, jamči javnim službenicima i namještenicima brojna prava koje je poslodavac – javna ustanova dužna ispunjavati jednako prema svim svojim zaposlenicima: materijalna prava na temelju činjenice postojanja radnog odnosa (regres, božićnica, dar za djecu, pomoć u određenim slučajevima i dr.), pravo na uvećanje plaće za noćni rad, prekovremeni rad, rad u smjenama, rad subotom, nedjeljom i neradnim danom, pravo na uvećanje plaće za magisterij odnosno doktorat znanosti, pravo na plaćeni dopust, dopust za stručno usavršavanje, prava u slučaju prestanka radnog odnosa, visinu dnevnice na službenom putovanju, pravo na besplatne sistemske preglede, pravo na naknadu troškova prijevoza.

Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje (NN br. 9/2019, 122/2019, 52/2020; dalje: KUZVO) sklopljen je 27. prosinca 2018. godine, a primjenjuje se u svim javnim ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj kojima se sredstva za rad osiguravaju iz državnog proračuna: u javnim znanstvenim institutima, javnim visokim učilištima, Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža i Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i to u odnosu na sve zaposlenike tih ustanova, dakle i u odnosu na zaposlenike na projektima.

KUZVO je granski kolektivni ugovor i predstavlja nadogradnju prava ugovorenih TKU-om, a koja su specifična ili osobito važna za sustav znanosti i visokog obrazovanja koja se jednako primjenjuju na sve zaposlenike ustanova u tom sustavu. Izdvajamo: uvećanje plaće za postignuti akademski stupanj (15% za doktorat znanosti, 8% za magisterij znanosti), pravo na naknadu troškova izrade i opreme doktorske disertacije, pravo na pokriće troškova poslijediplomskih studija, produženje ugovora o radu, kriterije za određivanje godišnjih odmora, pravo na plaćene dopuste radi stručnog i znanstvenog usavršavanja i dr. Osobito važan dio KUZVO-a jest dio kojim se normira rad u znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te ugovara dodatak za rad u posebnim uvjetima.

TKU i KUZVO su kolektivni ugovori koji se sukladno ZPJS primjenjuju na sve zaposlenike u javnim ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja i pri njima osnovanim drugim znanstvenim organizacijama, bez obzira na izvore financiranja plaće zaposlenika i vrstu ugovora o radu koji je zaposlenik sklopio s poslodavcem da bi zasnovao radni odnos. To se odnosi i na suradnike (asistente i poslijedoktorande) zaposlene za rad na projektima.